

iPanel

Derde bijeenkomst

DNB 18 september 2020

iPanel 3 – Agenda

1. Welkom: check-in 11:00 uur

2. Roadmap iForum 11:05 uur

2.1 Update lopende initiatieven

2.2 Update afgeronde initiatieven

- Rentebenchmarks

2.3 Voorstel nieuwe initiatieven Q1 2021

3. Strategische dialoog 11:30 uur

Artificial Intelligence

- Pitches door NVB en Verbond
- Dialoog aan de hand van drie vragen

4. Afsluiting: Next steps 12:30 uur

1. Welkom en check-in

2. Roadmap iForum

Doel van dit onderdeel

- Informeren over alle afgeronde en lopende initiatieven
- Steun voor de nieuw te starten initiatieven in Q1 2021

Roadmap iForum – Overzicht Q3 2020 t/m Q1 2021

Vandaag

	2020									2021		
Initiatief	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt
Rentebenchmarks												
Procesinformatie												
Digitale handtekening												
AI en uitlegbaarheid												
Machine-readable / executable regulation												
Samenwerking voor betere rapportagekwaliteit												
Process mining												
Indirecte kosten: dubbel uitgevraagde informatie												
Berichtenbox												
Indirecte kosten: bankenrapportages en uitvragen												
Benchmark informatie												
Toekomstbestendige inrichting financieel toezicht												
Real time toezicht: pensioensector												
Slimme integriteitsuitvraag 2021												

Legenda

- Recent afgeronde initiatieven
- Lopende initiatieven (in voorbereiding of gestart)
- Voorgestelde nieuwe initiatieven Q1 2021

Roadmap iForum - Initiatieven per iForum thema

Optimalisatie user experience instelling & Digitaal Loket	Beperking indirecte kosten toezicht DNB	Datakwaliteit verbeteren rapportages	Risicobeheersing verbeteren met data-analyse	Verkenning realtime toezicht	Beter inzicht in wet- en regelgeving	Effectief beleid DNB over kansen en risico's AI	Riskmanagement versterken bij instellingen
							
User experience (Q1)	Indirecte kosten: survey en verdiepende sessies (Q2)	Rentebenchmarks (Q2)	Process mining	Real time toezicht: betaalinstellingen (Q2)	Machine readable/executable regulation	AI en uitlegbaarheid	Benchmark-informatie
Procesinformatie	Digitale handtekening	Samenwerking voor betere rapportage-kwaliteit		Real time toezicht: Pensioensector	Toekomstbestendige inrichting financieel toezicht		
Berichtenbox	Indirecte kosten: dubbel uitgevraagde informatie verzekeraars	Slimme integriteits-uitvraag					
	Indirecte kosten: banken-rapportages en uitvragen						

Legenda

- Recent afgeronde initiatieven
- Lopende initiatieven (in voorbereiding of gestart)
- Voorgestelde nieuwe initiatieven Q1 2021

Roadmap iForum – Smart Supervisor: initiatieven per domein

Mijn Wereld Anticiperen op impact van technologische vernieuwing in de sector	Mijn Toezicht Zien, begrijpen en verkleinen van (nieuwe) risico's met data en techniek	Mijn DNB Contact met instellingen transparanter, sneller en eenvoudiger
Rentebenchmarks (Q2)	Real time toezicht: betaalinstellingen (Q2)	Indirecte kosten: survey en verdiepende sessies (Q2)
Machine readable/executable regulation	Process mining	User experience (Q1)
Benchmarkinformatie	Real time toezicht: pensioensector	Procesinformatie
AI en uitlegbaarheid		Digitale handtekening
Toekomstbestendige inrichting financieel toezicht		Samenwerking voor betere rapportagekwaliteit
		Indirecte kosten: dubbel uitgevraagde informatieve verzekeraars
		Berichtenbox
		Indirecte kosten: banken-rapportages en uitvragen
		Slimme integriteitsuitvraag

Legenda

- Recent afgeronde initiatieven
- Lopende initiatieven (in voorbereiding of gestart)
- Voorgestelde nieuwe initiatieven Q1 2021

Roadmap iForum: update initiatieven (1/3)

In dit overzicht staan de initiatieven die tijdens het eerste twee iPanel vergaderingen zijn besproken:

- Status per september 2020
- Toelichting op status
- Deelnemers vanuit sector

Initiatief	Status 06-20	Status 09-20	Toelichting	Deelnemende instellingen
Proces informatie			Vertraging in het vormgeven van een pilot aan DNB-zijde door vakantie en personele wisseling. Pilot loopt door in Q4.	Twee pensioenfondsen
Digitale handtekening			- Binnen DNB is er een projectteam opgestart om de digitale handtekening uit te rollen. - Een eerste experiment start medio september i.s.m. een bank en een externe digitale handtekening provider - Hiermee komen we tegemoet aan de (groeierende) vraag uit de sector.	Een bank
Verantwoorde inzet van AI: uitlegbaarheid			- Plan van Aanpak is gezamenlijk voorbereid door DNB en AFM. - Dit wordt momenteel afgestemd met de deelnemende instellingen. Start medio september.	Vier banken
Machine readable/executable regulation			- Vanwege complexiteit onderwerp meer tijd nodig dan verwacht om duidelijke use case te formuleren. - Op gebied van integriteit wordt momenteel use case uitgewerkt, zodat het nuttig is voor deelnemers uit verschillende sectoren. - Definitieve start nog te bepalen.	We zijn in contact met: - Twee banken - Een pensioenuitvoerder - Een betaalinstantie

Roadmap iForum: update initiatieven (2/3)

In dit overzicht staan de initiatieven die tijdens het eerste twee iPanel vergaderingen zijn besproken:

- Status per september 2020
- Toelichting op status
- Deelnemers vanuit sector

Initiatief	Status 06-20	Status 09-20	Toelichting	Deelnemende instellingen
Samenwerking voor betere rapportagekwaliteit			• Na een succesvolle kick-off in juli zijn er in de zomer plannen ontwikkeld voor twee concrete pilots: Data Quality Rules (het delen van broncode voor geautomatiseerde controle van rapportagedata) en Dataloop (tooling voor efficiëntere communicatie rondom het rapportageproces). Plannen zijn afgerond en beide pilots starten in september.	• Drie pensioenuitvoerders • Drie verzekeraars
Process mining			• Met dit initiatief pakken we door op de eerdere technische process-mining experimenten • DNB zal i.s.m. met een pensioenuitvoerder testen hoe proces-mining als middel gebruikt kan worden om op een efficiëntere en digitalere manier toezicht te houden. • Dit kan waardevolle inzichten opleveren voor zowel DNB als voor de pensioenuitvoerder zelf. Denk hierbij aan proces-verificatie en proces-optimalisatie. • <i>Vanwege een herverdeling van resources bij de zowel de sector als DNB is er voor gekozen dit initiatief in Q4 te starten.</i>	We zijn hierover in verregaand contact met een pensioenuitvoerder.
Indirecte Kosten: Dubbel uitgevraagde informatie			• Een deelnemende verzekeraar heeft de inventarisatie al opgeleverd en drie andere deelnemende verzekeraars leveren uiterlijk eind september op. • Eén verzekeraar heeft aangegeven dat dit initiatief een hoge workload met zich meebrengt. Daarom gaat DNB met deze verzekeraar in gesprek over een alternatieve bijdrage aan dit initiatief.	• Vijf verzekeraars

Roadmap iForum: update initiatieven (3/3)

In dit overzicht staan de initiatieven die tijdens de tweede iPanel vergadering zijn besproken:

- Status per september 2020
- Toelichting op status
- Deelnemers vanuit sector

De initiatieven starten in Q4. De werving van deelnemende instellingen loopt via de brancheorganisaties.

Initiatief	Status 06-20	Status 09-20	Toelichting	Deelnemende instellingen
Berichtenbox	<i>Nog niet gestart in juni</i>		- Nieuwe functionaliteit voor de formele communicatie tussen DNB en sector (en omgekeerd) ter vervanging van email en post. - Doel is om scope en requirements met de sector te bepalen voor deze nieuwe functionaliteit. Plan van aanpak is gereed.	Deelnemers werven in september.
Indirecte kosten: banken-rapportages en uitvragen	<i>Nog niet gestart in juni</i>		- Plan van aanpak met precieze scope is intern DNB afgestemd - Start van initiatief zal waarschijnlijk in oktober liggen en zal zich naar verwachting focussen op het vooraf voorleggen van ad-hoc uitvragen waar DNB invloed op heeft.	Deelnemers werven in september.
Teruggeven benchmarkinformatie Integriteitsrisico's	<i>Nog niet gestart in juni</i>		- Toetsen van bruikbaarheid en toepasbaarheid van de informatie die DNB obv de vragenlijst Integriteitsrisico's zal teruggeven aan de sector. - Plan van aanpak is gereed. Participatie van sector zal eind oktober/begin november plaatsvinden.	Deelnemers werven onder instellingen die integriteitsvragenlijst invullen.

Afgerond initiatief:

Rentebenchmarks

Olaf Gerritse (DNB)

Toelichting initiatief

- AFM en DNB voeren een monitoringsexercitie uit vanwege de transitie naar alternatieve rentebenchmarks (e.g. uitfasering van LIBOR).
- **Via het iForum is feedback over de bijbehorende uitvraag opgehaald** om deze zo gericht mogelijk te maken en daarmee onnodige lasten te beperken.

Lessons learned

- **Het iForum is een effectief platform om feedback op een uitvraag op te halen.** De ontvangen feedback was zeer bruikbaar en heeft (in onze ogen) tot een gerichtere uitvraag geleid.
- **Het voordeel voor de sector communiceren bleek lastiger dan gedacht**, dit zullen wij ook nog evalueren met de deelnemers. Initieel was er namelijk beperkt animo, terwijl wij dachten een duidelijk voordeel voor deelnemers te schetsen. Met dank aan de Pensioenfederatie waren er alsnog genoeg deelnemers.

Next steps

- De ontvangen feedback is verwerkt in het template en de deelnemende partijen hebben een uitgebreide terugkoppeling gekregen hierover.
- De eerste uitvraag is reeds voltooid. DNB en AFM zijn analyseren de gegevens. Mogelijk komt er een publieke terugkoppeling van deze exercitie.
- Het iForum initiatief wordt komende maand geëvalueerd met de deelnemers.

Voorstel initiatief Q1 2021: Real Time Toezicht – Pilot Pensioensector

Aanleiding

Zes weken na het einde van het kwartaal leveren pensioenfondsen de liquiditeitsrapportage (K206) aan bij DNB. In perioden van verminderde marktliquiditeit (bijv. crisis) en/of perioden van hoge volatiliteit (bijv. sterke rentestijgingen) kunnen pensioenfondsen geconfronteerd worden met een stijging / aanscherping van onderpandverplichtingen terwijl de beschikbare liquiditeit juist afneemt.

Voorstel en benodigde bijdrage vanuit de sector

Eerdere experimenten hebben reeds aangetoond dat de techniek werkt en dat real time data toegevoegde waarde heeft. Dit experiment gaat verder in op de (automatische) analyse van de data. De duur van de pilot is nader te bepalen. Gebruik van historische data, bijv. H1 2020, is ook een mogelijkheid. Het contact is reeds gelegd met de beoogde deelnemer(s).

Voordeel voor de sector

Inzage in de actuele liquiditeitspositie verbetert de informatiepositie van DNB, wat zeker in tijden van crisis en hoge marktvolatiliteit zeer wenselijk is. Een verbeterde informatiepositie kan op zijn beurt de rapportagelast verlagen voor pensioenfondsen omdat geen/minder ad hoc rapportages nodig zijn, wat de indirecte kosten van DNB toezicht kan beperken.

Voorstel initiatief Q1 2021: Toekomstbestendige inrichting financieel toezicht

Aanleiding

Financiële en technologische innovatie, de opkomst van nieuwe partijen, en de gevolgen daarvan voor de marktstructuur kunnen leiden tot knelpunten in het financieel toezicht, en roepen de vraag op of het toezicht voldoende toekomstbestendig is. In dat licht wordt geregeld naar voren gebracht dat een meer 'activiteitengebaseerd toezicht' een meer toekomstbestendige inrichting van het toezicht zou zijn (zie bijvoorbeeld de aanbevelingen van de Expert Group on Regulatory Obstacles for Financial Innovation, de NVB 'Digitaal met de mens centraal' en DNB 'Veranderen voor vertrouwen').

Voorstel en benodigde bijdrage vanuit de sector

Voorstel is om een verkenning uit te laten voeren door een expertgroep met vertegenwoordigers uit de financiële sector en de publieke sector, om hier een gemeenschappelijke analyse van te maken en een visie op te ontwikkelen. Zo'n analyse zou kunnen bestaan uit een inventarisatie van huidige en potentiële knelpunten, en een inventarisatie van oplossingsrichtingen.

De bijdrage van de sector zou bestaan uit levering van deelnemers aan de expertgroep, naast deelname vanuit de toezichthouders. Benodigde expertise is zicht op veranderingen in bedrijfsmodellen en marktstructuren, hoe die uitpakken in het huidige regulatorisch raamwerk, en kennis van het krachtenveld waarbinnen oplossingen gezocht kunnen worden. Aanvullend kan inzet van externe expertise overwogen worden (academici bv).

Voordeel voor de sector

Zowel de sector als toezichthouders zijn gebaat bij regelgeving die op effectieve wijze doet wat ze beoogt (financiële stabiliteit, solide instellingen, ordelijke markten) en nieuwe ontwikkelingen kan accommoderen.

Voorstel initiatief Q1 2021: Slimme integriteits- uitvraag

Aanleiding

DNB stuurt jaarlijks aan alle onder toezicht staande instellingen (otsi's) een vragenlijst over hun integriteitsrisico's en beheersmaatregelen. Dit gaat via Digitaal Locket Rapportages en betreft tot nu toe een zogenaamde containerrapportage. Oftewel, de instelling vult een Excel in en levert die in waarna DNB met de nodige bewerkingen en modellen een overzicht creëert over sectoren heen voor risicoscores en sectorale analyses. Dit is voor DNB maar ook voor de otsi's heel bewerkelijk en daarbij foutgevoelig. Idealiter zouden we à la de Belastingdienst een formulier creëren wat intuïtief kan worden gevolgd en waarbij otsi's alleen die velden invullen die voor hen van toepassing zijn.

Voorstel en benodigde bijdrage vanuit de sector

Voorstel is om te starten met het bouwen van een formulier en deze als pilot te laten gelden voor andere sectoren. Er wordt dus verzocht om in de pilotfase samen te werken met één sector en dit daarna uit te rollen voor de andere sectoren. Daarnaast willen we een database ontwikkelen om alle data op een plek te kunnen ontvangen en deze sneller te kunnen analyseren en feedback aan de sector te kunnen teruggeven. De testsector wordt nog bepaald, eind 2020 willen wij een eerste test doen met deze groep.

Voordeel voor de sector

- Grotere gebruikersvriendelijkheid voor otsi's.
- Beperking van indirecte kosten van toezicht door meer efficiëntie in het proces: formulier is in een keer compleet (minder communicatie over en weer nodig) en is duidelijker omdat overbodige vragen niet getoond worden.
- Eén dataverzamelpunt, dus ook meer analysemogelijkheden.
- Snellere/bredere feedback vanuit DNB aan de sector en naar verwachting een kortere doorlooptijd van uitvraag t/m feedbackmoment

3. Strategische Dialoog

Artificial Intelligence

Doel van dit onderdeel

- Invulling geven aan het creëren van gemeenschappelijke waarde binnen het iForum thema "Effectief beleid DNB risico's en kansen AI" door inzichten uit de sector op te halen.
- Dit willen we bereiken door de iPanel deelnemers de gelegenheid te bieden hun visie/inzichten te delen.

Verdieping AI: Pitches

Pitch 1: Verbond van Verzekeraars

De visie van het Verbond op AI en de betekenis hiervan voor de verzekeringssector, DNB en het iForum

Pitch 2: NVB

De visie van de NVB op AI en de betekenis hiervan voor de bancaire sector, DNB en het iForum

iPanel – bijeenkomst

Kansen van AI in de financiële sector

Eelco Dubbeling - Directeur Nederlandse Vereniging van Banken
18 september 2020

Het gebruik van artificiële intelligentie (AI) biedt grote kansen voor de maatschappij en individuen, waaronder meer welvaart en economische groei. Ook in de financiële sector:

- Directe voordelen voor klanten zijn bijvoorbeeld betere en persoonlijke dienstverlening, meer inzicht in de eigen financiële situatie, gepersonaliseerde producten en klantervaring, laagdrempelige financiële diensten en meer financiële inclusie.
- Binnen de financiële sector zijn grofweg drie toepassingsgebieden van AI:
 1. Verbeteren en personaliseren van dienstverlening: bijv. chatbots, spraakbesturing, robo-advies, (biometrische) authenticatie, klantsegmentatie, gerichte aanbiedingen, inzicht en overzicht (PFM).
 2. Procesverbetering: bijv. procesoptimalisatie, rapportages, predictive maintenance, klachtenmanagement, documentmanagement, ken-je-klant (KYC).
 3. Verbeteren van veiligheid en risicomanagement: bijv. credit scoring, risicomodellen, bestrijden van witwassen, compliance monitoring, fraudebestrijding en patroonherkenning, transactiemonitoring, datakwaliteit, cybersecurity, trading en asset management.

- Ondanks de vele voordelen die AI aan klanten zou kunnen bieden zijn banken vooralsnog voorzichtig met de inzet van AI.
- Hoewel de inzet van AI-systemen momenteel relatief beperkt is, vereist de toenemende inzet van AI in de financiële sector extra voorzichtigheid. Dit vanwege de maatschappelijke rol van banken en de potentiële impact van AI op het leven van hun klanten.
- Banken onderschrijven de noodzaak voor goede waarborgen bij het gebruik van AI. Dergelijke waarborgen dienen zoveel mogelijk internationaal, en op zijn minst op Europees niveau te worden ontsloten.
- De Nederlandse banken hebben bijgedragen aan en onderschrijven de uitgangspunten op het gebied van trustworthy AI zoals die zijn geformuleerd door de High-Level Expert Group on Artificial Intelligence.
- Eerlijkheid (fairness), transparantie en uitlegbaarheid van het gebruik van AI zijn essentieel om het maatschappelijk vertrouwen in banken te behouden.

We staan aan het begin van AI-ontwikkelingen. Het is daarom van belang dat er een evenwichtige balans is tussen ruimte voor innovatie en rechtszekerheid:

- De NVB is van mening dat het gebruik van AI kan worden ingepast in het huidige toezichtkader, waarbij vanzelfsprekend rekening wordt gehouden met specifieke risico's bij het gebruik van AI-systemen.
- Bij de totstandkoming van ethische richtlijnen is het belangrijk dat deze technologieneutraal zijn, waarbij wordt gekozen voor een brede principle-based aanpak die voldoende ruimte laat voor innovatie.
- Voorkom premature en te nauw omschreven wetgeving welke innovatie onnodig beperkt en heeft het inherente risico te worden ingehaald door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.
- Zorg voor afstemming tussen verschillende toezichthouders, met name rond eenduidige interpretatie van de AVG.

Banken zien vijf grote uitdagingen bij succesvolle AI-toepassing in de financiële sector:

1. Ontbreken van voldoende maatschappelijke acceptatie en vertrouwen in gebruik van AI.
2. Wettelijke obstakels en het ontbreken van een gelijk speelveld.
3. Onvoldoende AI-onderzoek en beschikbaarheid van human-centered AI talent en experts.
4. Kennis en begrip bij beleidsmakers en toezichthouders van AI-impact op de sector.
5. Beschikbaarheid van data.

Aanbevelingen NVB:

1. Vergroot de maatschappelijke acceptatie en het vertrouwen.
2. Creëer duidelijkheid in (Europese) wetgeving en een gelijk Europees speelveld tussen verschillende actoren.
3. Werk samen met EU toezichthouders voor een Europees framework en voorkom standalone Nederlandse regelgeving.
4. Vergroot kennis bij beleidsmakers en toezichthouders over toepassing van AI in de financiële sector.
5. Bevorder AI-onderzoek en beschikbaar talent.
6. Stimuleer datatoegang en datadeling via een Data Services Regulation.

Initiatieven binnen het iForum kunnen een rol spelen bij verantwoorde inzet van AI:

- Creëren duidelijkheid van vereisten rond uitlegbaarheid, transparantie en eerlijkheid bij inzet van AI. Samen met De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) bepalen hoe de inzet van AI-systemen het beste geborgd kan worden.
- Verken hoe AI in risicomanagement kan worden toegepast.
- Gezamenlijk versterken van kennis over AI toepassingen in de bankensector bij toezichthouders.
- Verken een Data Services Regulation. Een voorwaarde voor de ontwikkeling van AI-systemen is een brede datatoegang en –deling.

- <https://www.nvb.nl/media/3118/nvb-ai-in-de-financie-le-sector.pdf>

DUTCH ASSOCIATION OF INSURERS

Strategisch dialoog AI

Verdieping AI: Pitch

DNB iPanel, WebEx , 18 september 2020

Harold Mahadew, Distribution Lead | InsurTech | Senior Policy Advisor

AI: Datagedreven samenleving

Key trends

- Technologische ontwikkelingen
- Opkomst nieuwe spelers (BigTechs, InsurTech)
- Veranderend klantgedrag

Het vinden van een goede balans tussen
kansen en potentiële risico's van AI in
verzekeringssector

Visie Verbond

3. Toezicht

- Dialoog datagedreven toezicht (digitaal/slimmer)
- Eén loket voor innovatie (betere samenwerking tussen toezichthouders)
- Meer ruimte om samen te experimenteren met AI

2. Wet- en regelgeving

- Technologie neutrale regelgeving
- Gelijk speelveld met BigTechs
- Wegnemen van drempels voor AI

1. Markontwikkelingen AI

- Dienstverlening (met/zonder advies)
- Mobiliteit (zelfrijdende auto's)
- Smart Cities, IoT, Cyber, Health, Open Insurance

Ethisch kader verzekeraars

1. Menselijke autonomie en controle
2. Technische robuustheid en veiligheid
3. Privacy en data governance
4. Transparantie
5. Diversiteit, non-discriminatie en rechtvaardigheid
6. Maatschappelijk welzijn
7. Verantwoording

iForum

1. Uitdagingen adoptie AI op korte- en middellange termijn?

2. Hoe binnen iForum meeste gemeenschappelijke waarde creëren?

3. Eerstvolgende oppakken in 2021?

- ▶ Zorgvuldig vinden van een goede balans tussen benutten van kansen en potentiële risico's van AI helpt adoptie

- ▶ Ontsluiten van non-concurrentieel know how ten voordele van de samenleving en sector (iForum thema's, maar ook bij Wft normen zoals zorgplicht)

- ▶ Wegnemen barrières voor AI en samenwerken aan de cultuur

Verdieping AI: Dialoog

Dialoog over het creëren van gemeenschappelijk waarde binnen het iForum thema 'Effectief beleid DNB risico's en kansen AI'.

iPanel wordt gevraagd te reageren op de vragen hiernaast.

Welke uitdagingen zie je bij de adoptie van AI op de **korte en middellange** termijn, bijvoorbeeld op het gebied van **integriteits-toezicht** en **(credit) model risk**?

Hoe kunnen we binnen het iForum op het thema AI de meeste **gemeenschappelijke waarde** creëren bij de genoemde uitdagingen?

Wat **is het eerstvolgende** wat we binnen het iForum kunnen oppakken in 2021 op dit thema?

4. Afsluiting en next steps

Dank!